

BĂRBATUL BANATULUI DE MUNTE

Vasile TODI

Președinte al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric

Aruncarea peste bordul corabiei PDL, a europarlamentarului Cristian Preda, profesor la Facultatea de Științe Politice din cadrul Universității București, la îndemnul unei muieri a cărei patalama de studii îmi amintește de diploma hilară a „Academiei de biliard” din Ploiești, mă face să salut cu admirație nedisimulată gestul primvicepreședintelui PDL, Sorin Frunzăverde, de a refuza să coabiteze într-un harem cu cadâne ofilite, susținut de eunuci cu feștila nezărită. Nu putea un bărbat fălos - de unde vine oare

acest cuvânt atât de drag cărașenilor? - să-și pleoștească făloșenia în ungherele fățarniciei.

De ce este blestemat acest popor român, în chiar capitala lui, să-și făurească destinul între hulubele muierilor sale? „Femeia, ce știe femeia?! Ea să ștergă sticla lămpii, să alinieze clondirele pe corlată./ Să fie toate drepte, așa să tragi cu ața./ Să te tragă, să-ți pună ventuzele și să nu-ți iese din vorbă, Că ce știe ea?! Femeia are socotelile ei, ea să țină de coada cârpătorului./ Să țină oala de mânășă, la foc, să stea ciucită la vatră/ Și să lase politica - de-as-

ta ne ocupăm noi, asta e pentru oameni.” Avea dreptate Marin Sorescu? Ce folos! Excluză înainte vreme din viața publică, muiera româncă a refuzat cu îndărătnicie spațiul domestic în care o așezase înțelepciunea datinii, țâșnind în vremea din urmă, spre nenorocul acestui neam, din mlaștina dâmbovițeană direct în... suburbiile politicii. Zadarnic ne-a avertizat cronicarul că muiera „iaște mai proastă și mai leasne spre cădere decât bărbatul”, la popoarele ticăloșite, acest adevăr îl ascunde ușor fusta...

Epistola întâia către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel

- De aș grăi în limbile oamenilor și ale îngerilor, iar dragoste nu am, făcutu-m-am aramă sunătoare și chimval răsunător.
- Și de aș avea darul proorociei și tainele toate le-aș cunoaște și orice știință, și de aș avea atâta credință încât să mut și munții, iar dragoste nu am, nimic nu sunt.
- Și de aș împărți toată avuția mea și de aș da trupul meu ca să fie ars, iar dragoste nu am, nimic nu-mi folosește.
- Dragostea îndelung rabdă; dragostea este binevoitoare, dragostea nu pizmuiește, nu se laudă, nu se trufește.
- Dragostea nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie, nu gândește răul.
- Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr.
- Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă.
- Dragostea nu cade niciodată. Cât despre proorocii - se vor desființa; darul limbilor va înceta; știința se va sfârși;
- Și acum rămân acestea trei: credința, nădejdea și dragostea. Iar mai mare dintre acestea este dragostea.

LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN
Istoric

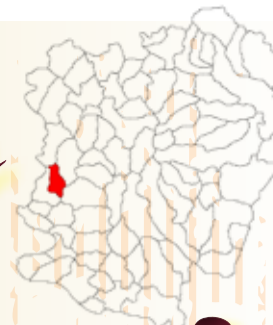
Am vizitat, într-un număr anterior, complexul piariștilor din Timișoara, alcătuit din liceu, mănăstire și biserică. Acum - o scurtă privire asupra bisericii complexului, pentru că aceasta se remarcă cu ochiul liber și reprezintă o valoare a arhitecturii de acum un veac. Planurile de ansamblu le-a făcut arhitectul Lászlo Szekely, proiectarea în detaliu a făcut-o arhitectul Alex Baumgarten din Budapesta, iar constructorul a fost Anton Merbl. Biserici piariștilor este o biserică-capelă dintr-o singură navă, cu un transept scurt și absidă boltită. Stilul anilor 1900 se remarcă prin jocul continuu dintre liniile drepte și curbe. Cum biserica este plasată între cele două corpuri ale complexului, ea nu are propriu-zis o fațadă, ci aceasta se compune din ornamentația acelor corpuri. Prin încăperea corului, ea este legată direct de coridoarele liceului și ale mănăstirii. Turnurile de la

BISERICA PIARIȘTILOR

capătul transeptului contrastează izbitor cu cel de deasupra intrării. Acoperișul are forme contrastante și este foarte înalt. Există două portaluri cu arc. În zona turnului central sunt plasați contra - forți simetrici, cu rol decorativ. Ferestrele turnului, rozasa din centru și balcoanele false și fereastra circulară sunt elemente ale unor stiluri, care totuși

se armonizează. Intrarea bisericii are un portal exterior, drept, un al doilea - mai spre interior cu arc, ce se sprijină pe coloane cu capitelluri corintice. Luneta sa are relief cu îngeri, iar poarta - metalică - are elemente florale. Interiorul este alb, iar toate elementele de relief sunt vopsite cu auriu: o asociere de culori ce impresionează. Nișele sunt încastrate în stâlpii de rezistență. Altarul principal are picturi din secolul al XVIII-lea, aduse din vechea biserică. În centru se află fresce cu scene din viața Sfântului Iosif Calazanti, întemeietorul Ordinului Piariștilor, în anul 1597. Autorul este pictorul timișorean Ștefan Ferenczy. Vitraliile sunt împărțite în registre, au culori tari și motive vegetale. O îmbinare fericită - între arhitectura ecleziastică veche și cea novatoare, în care divinitatea se apropie de credincioși. Intrați, vă rog, măcar o dată să spuneți o rugăciune, priviți ceea ce e de privit și nu veți regreta pașii făcuți.

Foaia de Grădinari

Pagină editată de Primăria Grădinari ■

„FUNCȚIA DE PRIMAR ÎNSEAMNĂ RESPONSABILITATE FAȚĂ DE LOCUIITORII COMUNEI”

MONICA GAIȚA

Domnule primar Ion Moșoarcă, cât de grea este această funcție, și aici mă refer la nivelul de muncă al unui primar ce conduce o comună precum Grădinari?

► Funcția de primar al comunei Grădinari așa spune că este o funcție deosebit de responsabilă față de locuitorii comunei care ți-au acordat încrederea de ai reprezenta și a face tot posibilul, ca ei, locuitorii comunei, să simtă că faci ceva pentru ei pentru a le ușura viața de fiecare zi.

Sunteți primar de foarte mult timp, dar sunt curioasă, cum ați găsit la

ION MOȘOARCĂ, PRIMAR AL COMUNEI GRĂDINARI

preluarea funcției starea generală a comunei, de la partea administrativă, la cea socială și economică?

► Într-adevăr, sunt primarul comunei din anul 1992, iar atunci, în urmă cu exact 20 ani, din punct de vedere al aparatului administrației locale am găsit o echipă de funcționari foarte bună și aș dori să vă spun că de la fiecare dintre ei am avut să învăț ce înseamnă să lucrezi în administrația publică locală. De fapt, și la aceste momente mai sunt trei colegi cu care am început munca în acel prim mandat al meu. Din punct de vedere social, economic, cultural, dar și al infrastructurii am găsit o comună ca majoritatea comunelor din țară care veneau după epoca comunistă și era nevoie de investiții în toate domeniile mai sus amintite.

(va urma)

PRIMA MANIFESTARE DIN ANUL 2012 SUB EGIDA CENTRUL CULTURAL „CARAȘUL” DIN GRĂDINARI

CODRUȚ ANCA

S-a desfășurat în data de 31 martie la Teatrul Vechi MIHAI EMINESCU din Oravița la manifestarea Colocviile Etnografiei Cărășene, unde s-a prezentat un fragment din spectacolul intitulat „Flori de pe Cărăș”, cu

participarea Ansamblului folcloric al Școlii cu cls. I-VIII „Petru Oalde”

din Forotic, Ansamblului folcloric al Căminului Cultural din Comorâște, Ansamblului folcloric al Căminului Cultural din Cârnecea, cu recitări de poezie în grai bănățean al elevilor Liliana Radu și Vlăduț Zgârdea – membri ai cenacului „Paul Târbățiu”, o scenetă aparținând elevei Iasmina Sau - intitulată „Justiția Română”, iar finalul a aparținut Ansamblului folcloric „CARAȘUL” al Casei Culturale CACOVA din Grădinari și solistului vocal Petrică Popovici.

NOUĂ INIȚIATIVĂ CULTURALĂ ÎN VALEA CARAȘULUI CENTRUL CULTURAL „CARAȘUL”

CODRUȚ ANCA

La Grădinari a luat ființă entitatea culturală a zonei, cu sediul la Casa Culturală „CACOVA” sub denumirea de CENTRUL CULTURAL „CARAȘUL” care-și propune funcționarea următoarelor secții:

1. Folclor, cu ansamblurile folclorice „Cărășul” și „Mugurii Cărășului” aparținând Casei Culturale CACOVA din Grădinari, Ansamblul folcloric „Cârneceana” din satul Cârnecea, ansamblul folcloric al Școlii cu cls. I-VIII „Petru Oalde” din Forotic și ansamblul folcloric al Căminului Cultural din Comorâște, instruite de instructorul de dans popular, Codruț Anca;
2. Secția de Cântări în coordonarea preoților Petru Boru și Vichentie Molin, cu grupul vocal de bărbați „Cărășul” și grupul vocal de femei constituit în luna martie a.c.;
3. Literatură cu cenaclul literar „Pană Cărășană” al cărui președinte este Dorina Enuică și Cenaclul condeierilor țărani, al cărui președinte este Ion Colojoară;
4. Teatru – trupa de teatru LILACUL ALB – înființată în anul 2010. Direcția artistică și regia, Codruț Anca;
5. Grupul de publicații „VALEA CARAȘULUI” cu editarea revistei culturale SCRIPTA MANENT (fondată în anul 2009) și a unui Buletin Informativ Cultural (fondat în anul 2010), redactor-șef și editor, Codruț Anca;
6. Artă populară - tradiții locale, - hramul bisericilor din localitățile, Grădinari, Forotic, Comorâște și Cârnecea și manifestările de primăvară ale Zăpostătului.
7. Galerie de artă, expoziții de fotografie, pictură și sculptură;
8. Muzeul Țăranului Cărășan.
9. Organizatori de festivaluri:
 - Fanfare Țărănești „Gheorghe Novac”, ediția a III-a,
 - Tabără internațională de creație literară, „Constantin Miu Lerca”, ediția a III-a 2012,
 - Festivalul de dansuri populare tradiționale europene „Vară Cărășană”, ediția a III-a 2012,
 - Festivalul pentru ansambluri de dansuri populare „Sandală Ionel Marcu”, ediția a III-a 2012,
 - Festivalul Colindelor din Valea Cărășului, ediția a IV-a 2012.

OAMENI AI COMUNEI NOASTRE

DE 35 DE ANI DE CÂND S-A STABILIT ÎN GREONI, CULTIVĂ DRĂGOSTEA PENTRU CULTURA ȘI TRADIȚIILE CĂRĂȘENE

ELENA LEPA, DIRECTOR CĂMINUL CULTURAL “ION STOIA UDREA” GREONI

MONICA BRAD

Dragostea pentru portul cărășean și pentru folclor i-a fost insufflată de mic copil, pentru că în tinerețe a fost partașă la activitățile culturale desfășurate în satul natal, Ticvaniul Mic, unde a avut-o coordonatoare pe nașa sa, pe doamna învățătoare Petrescu și profesor pe domnul Toma. La liceu, a început activitatea la Ansamblul „CFR” Oravița, unde l-a cunoscut și pe cel care avea să-i devină soț. După căsătorie, s-au stabilit în Greoni și de 35 de ani de când sunt aici au continuat să cultive dragostea pentru cultura și tradițiile cărășene, cu sprijinul soțului, viceprimarul Lepa Iancu. În urmă cu 12 ani, prin concurs, a devenit director al Casei de Cultură „Ion Stoia Udrea”, iar de atunci a încercat să aducă pe scenă ceea ce s-a uitat. În 2002 a avut prima ediție a Festivalului „Sărbătoarea Văii Cărășului”. Gândul de la care a pornit acest festival a fost acela de a descoperi noi talente și obiceiuri din Valea Cărășului. Dar, la prea puține sate din zonă mai au loc activități culturale. La Festivalului „Sărbătoarea Văii Cărășului” au participat satele Broșteni, Oravița, Răcășdia, Vrani, Grădinari și cu fanfarele au fost Gruia, Comorâște, Ticvaniul Mic, dar activitățile culturale care se desfășoară în această zonă a Cărășului sunt puține, în opinia sa.

(va urma)

Foaia de Birchis

Pagină editată de Primăria Birchis ■

PRIMĂVARA ÎNCEPE CU REALIZĂRI

MONICA GAIȚA

Pentru că primarul nostru este conștient că pe om îl fac faptele și nu vorbele, pe lângă numeroasele realizări din acest mandat, domnia sa a început primăvara în forță. Astfel că, în data de 10 aprilie s-a realizat licitația pentru reabilitarea completă a Căminului Cultural Birchis, investiție în valoare de 4 miliarde lei vechi. Pentru că zona noastră este una cu obiceiuri frumoase, împământenite, cu o zestre folclorică valoroasă, căminul cultural din centrul de comună nu putea rămâne nereabilitat, în condițiile în care, în toate satele aparținătoare, căminele culturale au fost renovate.

O altă bucurie a fost inaugurarea terenului de sport multifuncțional, în data de 17 aprilie, în localitatea Căpâlnaş, realizat din dorința domnului primar Ioan Guțu de a bucura micuții și de a apropia comuna noastră de imaginea unui oraș. Tot în această perioadă, se acordă o

atenție deosebită drumurilor comunale și celor din localitățile aparținătoare. În acest sens, drumul comunal 87 și drumul comunal 104 au fost reabilitate și pietruite. De asemenea, începe pietruirea tuturor străzilor din comună, cu utilajele primăriei, urmând ca în perioada imediat următoare să fie predat amplasamentul pentru asfaltarea drumului Birchis-Ostrov, prin Programul Național de Dezvoltare a Infrastructurii.

La capitolul sănătate a fost realizată o investiție care permite persoanelor vârstnice și celor bolnavi să își achiziționeze medicamentele din comună, odată cu deschiderea unei farmacii într-un spațiu special amenajat.

Planurile de viitor ale primarului nostru sunt multe și le veți regăsi în paginile revistei noastre, dar, pentru început, vom menționa planurile privind reabilitarea blocului de locuințe, construcția de trotuare, precum și înființarea de locuri de muncă, comuna noastră fiind vitregită

la acest capitol. Primăria Birchis este în momentul de față în discuții cu un investitor străin pentru a înființa în comuna noastră un parc fotovoltaic. Tot la nivel de discuție, cu posibilitate de concretizare cât mai curând, se află dezvoltarea agroturismului în Birchis și ridicarea de pensiuni.

LA BIRCHIS, ȘCOLILE SUNT MODERNIZATE ȘI REABILITATE

GRAȚIAN NEAMȚU

În frumoasa comună de pe malul stâng al Mureșului, una din preocupările administrației a fost și cea legată de instruirea tinerii generații. Compusă din localitățile: Birchis - centru de comună, Căpâlnaş, Ostrov și Virișmort, comuna are un număr mare de copii instituționalizați, elevi ori mici grădinarî - peste 350, iar edilul

acesteia, Ioan Guțu - aflat la al patrulea mandat, ne explică că lui nu i-a fost închis niciun local de școală.

„Nu avem nicio școală închisă, iar peste 350 de copii înscriși într-o formă de învățământ beneficiază de condiții deosebite, pe care ne-am străduit să le pu-

nem la dispoziție: au fost reabilitate și modernizate toate școlile și grădinițele, după toate normele UE” - a precizat dânsul.

Enumerarea lucrărilor este impresionantă, fiind realizate reabilitări la Birchis - la Școala cu clasele I-VIII și la Grădiniță; la Căpâlnaş - la fel, Grădinița având chiar două grupe de preșcolari; la Ostrov - Școala cu clasele I-IV și Grădinița. Toate asigură condiții moderne de studii: săli spațioase, cu geamuri termopan, cu parchet, cu mobilier modern, cu încălzire centrală, cu iluminare ergonomică, precum și grupuri sanitare de interior cu apă curentă, curate și spațioase. După spusele edililor, acum este depus și un proiect prin Banca Mondială (în valoare de circa 25 miliarde lei), pentru construirea unei grădinițe noi la Căpâlnaş.

Ar mai fi de adăugat și realizarea celor patru parcuri amenajate, inclusiv cu mobilier de joacă pentru copii, dar și cu bănci de odihnă pentru persoanele care-i însoțesc pe prichidei, realizate pe Fonduri de Mediu, care aduc o notă de modernism ce apropie aspectual satul de oraș. De asemenea, este de adăugat și terenul modern de sport din centrul Căpâlnășului, unde mai ales tinerii, dar nu numai ei, vor putea să facă sport în condiții civilizate.

AMENZI USTURĂTOARE PENTRU CEI CARE DAU FOC LA MIRIȘTI

MARIUS MATEI

Incendierea pentru curățarea terenurilor agricole pentru a încasa subvenția A.P.I.A. acordată pe hectar, a făcut ca acest fenomen să fie tot mai frecvent. Agricultorii, în momentul în care dau foc terenurilor, trebuie să țină cont de câteva restricții.

ATENȚIE:

- solicitantul este obligat să respecte caietul de sarcini, în care se precizează că este interzisă arderea resturilor vegetale. Inspectoratele pentru Situații de Urgență, anunță situațiile în care constată că pe o anumită suprafață s-a dat foc. În astfel de cazuri se dispune deplasarea echipei de control A.P.I.A., iar în cazul în care se constată că proprietarul terenului este responsabil pentru incendierea respectivă, acesta riscă excluderea de la plata subvențiilor.

- este interzisă incendierea resturilor uscate de pe terenuri decât dacă respectă anumite condiții - vegetația nu trebuie arsă pe caniculă, trebuie să nu fie noapte, să nu bată vântul, trebuie să existe pregătite cisterne cu apă și trebuie săpate șanțuri de jur împrejur ca să se evite propagarea, iar focul trebuie să înceapă de la șosea și să continue spre interiorul parcelei.

- nu puține au fost situațiile în care aceste incendii scăpate de sub control s-au extins și spre zone protejate sau rezervații naturale, distrugând habitate extrem de valoroase la nivelul județului.

- amenda pentru incendierea neautorizată de miriști variază între 50 și 2.000 de lei.

DRUMUL JUDEȚEAN ÎNTRE BIRCHIS ȘI USUSĂU VA FI REABILITAT

MARIUS MATEI

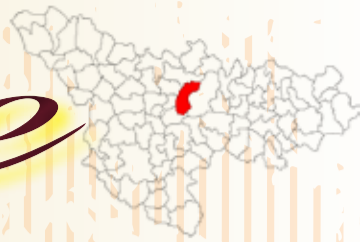
Au început lucrările privind proiectarea, reabilitare și modernizare a 27,5 de km de drum în sectorul Lipova.

Firma care realizează lucrarea va reabilita un tronson de 25,8 km al DJ 682, între comunele Birchis și Ususău, iar între localitățile Crueni-Firiteaz (DJ 682A) va moderniza un tronson de 1,7 km.

Valoarea totală a proiectului este 9.763.058 lei, fără TVA. Lucrările vor fi gata în cel mult 4 ani de la data emiterii ordinului de începere a lucrărilor. Pentru anul 2012, s-a alocat suma de 2 milioane de lei.

„În momentul de față sunt create premisele necesare pentru ca și în acest an, pe drumurile județene, să continuăm lucrările de reabilitare și modernizare. Avem convingerea că acest fapt va duce la creșterea atractivității investiționale a județului, dar și la sporirea confortului și a siguranței în trafic. Anul 2012 va fi unul și mai important din punct de vedere al infrastructurii, atât a drumurilor, cât și în ceea ce privește canalizarea și apa. Rodul proiectelor pe care le-am depus începând cu anii 2008 și 2009 se vor vedea în acest an”, a declarat Nicolae Iotcu, președintele Consiliului Județean Arad. Foarte multe lucrări vor demara în această primăvară, dar lucrările mai ample vor fi finalizate în anul 2013.

Foaia de Remetea Mare

Pagină editată de Primăria Remetea Mare ■

„Am încercat să facem investiții necesare comunei”

Ilie Golubov, primar al comunei Remetea Mare

MONICA GAIȚA

Sunteți primarul unei comune prospere și ați reușit să luptați contra crizei, dovadă fiind investițiile pe care le-ați făcut. Cum a fost posibil acest lucru?

► Noi am încercat să facem investiții necesare comunei. Am realizat două drumuri de comunicare cu barajul de la Ianova, încercăm să finalizăm anul acesta drumul de comunicare Ianova-Bencec. Mai avem un proiect inițiat, rezolvat în mare parte, cel care presupune două foraje în localitatea Ianova și Remetea și realizarea a 4 km de rețea stradală de apă în Ianova și 4 km în Remetea. Acest proiect a fost realizat pentru construirea unor cișmele care să ofere apă de calitate foarte bună locuitorilor noștri, știut fiind faptul că apa noastră este foarte calcaroasă. Va exista și posibilitatea ca cetățenii să se branșeze la acest sistem de apă. Urmează să extindem rețeaua în anul 2012, chiar dacă nu vom reuși să finalizăm, încercăm să realizăm cât mai mult din acest proiect.

Am mai realizat o clădire pentru specialiști unde v-a fi mutată poliția, în prima fază, pentru că terenul pe care se afla sediul poliției a fost redo-

bândit de proprietar în instanță. Clădirea pentru specialiști este amplasată în centrul comunei, lângă biserică și grădiniță, pe artera principală și sperăm ca acesta să fie doar începutul cât mai multor realizări.

Dacă ar fi să însumați toate realizările din acest mandat - care nu sunt puține, ce ați aminti pentru cititorii noștri?

► Școlile și grădinițele din ambele sate au fost refăcute, a fost introdusă apa, grupuri sanitare, dar și încălzirea centrală în toate corpurile clădirilor. Școlile și căminele au fost dotate și utilate la cele mai înalte standarde. Nu vreau să mă mândresc, dar sper ca cetățenii să observe tot ce s-a realizat de când sunt eu primar. Sectorul care mi-a rămas de finalizat este cel al introducerii apei. Este început, dar lucrările nu au fost încheiate, iar un alt sector unde am mai avea de lucru ar fi cel al canalizării. Avem proiect realizat pentru apă-canal, dar nu există finanțare în momentul de față.

Să înțeleg că prioritatea dumneavoastră numărul unu este introducerea canalizării?

► Cu siguranță.

(va urma)

TRADIȚII DE PAȘTI ÎN SATUL MEU

În săptămâna 2-6 aprilie s-a desfășurat în școala noastră proiectul de activitate „Tradiții de Paști în satul meu”, activitate organizată de doamnele profesoare Mariana

Drăghia și Daniela Filip, în parteneriat cu Biserica Ortodoxă Remetea Mare.

Elevii au fost interesați de tema propusă, astfel

încât au participat cu drag la derularea proiectului.

Am avut ocazia să aflăm noi informații despre obiceiurile de Paști, despre simbolurile acestei sărbători, dar și despre modul în care aceste tradiții sunt păstrate și azi în localitatea noastră.

Focurile din noaptea de Înviere, toaca, ouăle roșii, lumânările aprinse în timpul slujbei, momentul aducerii Sfințelor Paști la biserică, dar și preparatele tradiționale specifice sărbătorii de Paști, au fost subiecte pe care le-am discutat și care ne-au stârnit curiozitatea.

Participarea la slujba religioasă de la biserică, precum și realizarea unor frumoase felicitări de Paști au fost activitățile care au încheiat acest proiect.

BIANCA BOȘOSCHI, DENISA DUMITRACHE, ANDRA BOȘOSCHI, DAIANA GYULAI, TABITA CÂRPACI

PROFESOR COORDONATOR: MARIANA DRĂGHIA

GHIOCCELUL

*Spuma laptelui acoperind pământul
S-a topit, lăsând doar câteva pete mici.
De sub ele, ghiocelul își spunea cuvântul:
„A venit primăvara și aici!”*

*Își scoate capul mic, albit,
De sub zăpada ce s-a topit.
E prima lui zi pe pământ,
Dansează ușor în bătaile de vânt.*

*Îi anunță și pe copaci
Să-și scoată mugurii cei dragi,
Îi face semn și soarelui
Să încălzească fața pământului.*

*Toți așteaptă cu înfiorare
Să sosească Zâna Primăvară,
În rochia ei lungă de ghiocci
Care au pregătit venirea ei.*

BIANCA BOȘOSCHI, CLASA A VII-A

PROFESOR COORDONATOR: MARIANA DRĂGHIA

PRIMĂVARA

*Primăvara a sosit,
Fluturii umblă în zbor,
Ghiocceii-au înflorit,
Câmpul iată-l înverzit.*

*Bate vântu-ncetișor,
Păsările umblă-n zbor,
Primăvara este-aproape,
Iarna e cât mai departe.*

*Soarele-ncălzește câmpul,
Păsările zboară-n stol,
Izvoarele curg la vale,
Norii se ascund de soare.*

ANDREEA GAVRILESCU, CLASA A V-A

PROFESOR COORDONATOR: MARIANA DRĂGHIA

Foaia de Macea

Pagină editată de Primăria Macea ■

PRIMARUL NOSTRU, PROPUȘ A FI "PRIMARUL ANULUI 2011"

Data de 28 octombrie din anul ce a trecut a reprezentat un prilej de bucurie pentru Macea. În sala de conferință a Complexului Hotelier „Parc” din stațiunea Buziaș a avut loc întâlnirea Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric. La această întrunire a fost prezent și domnul Ioan Mercea, primarul comunei Macea, nominalizat pentru titlul „Primarul Anului 2011 din județul Arad”.

Președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, scriitorul Vasile Todi l-a prezentat pe domnul Ioan Mercea ca fiind primarul ce vine dintr-o localitate „al cărui parc dendrologic ne așteaptă pe toți care mai credem că poezia se poate plimba oricând cu umbra tinereții la braț”. Într-un astfel de moment, colegiul redacțional al revistei „Banatul - jurnal al primăriilor din Banatul Istoric”, transmite domnului primar sincere felicitări pentru prezența sa la un eveniment de asemenea anvergură și pentru distincția obținută.

- R-

CASTELUL CSERNOVICS DIN MACEA

prof. GHEORGHE CREȚU

istoria castelului este legată de cea a familiei nobiliare de origine sârbă Csernovics care, în anul 1720, primește de la Imperiul Austriac titlu nobiliar. În anul 1724, Mihai și fiul său Ioan primesc mai multe domenii printre care și Macea. În același an sunt demarate lucrările la o reședință în comună. Lucrările se sfârșesc probabil în anul 1745, anul morții lui Mihai. În această perioadă castelul avea o singură aripă, cea de est. Soția lui Mihai, Ana, devine următoarea proprietară și cea care va cumpăra domeniile Curtici și Cutos. Nepotul lui Mihai, Lazăr Csernovics este cel care va primi în anul 1793 titlul de Graf (Graf). În anul 1804, Pavel Csernovics ajunge proprietar al domeniului Macea. El se va ocupa de amenajarea reședinței. Fiul său, Petru este cel care după o călătorie efectuată în 1845 în Orientul Apropiat va aduce specii exotice precum Ginkgo Biloba, în grădina parcului ce împrejmuia castelul. Totuși, Petru este

Turul castelului

și cel care va face ca reședința să iasă de sub stăpânirea familiei Csernovics, pierzându-l, conform unor mărturii, la un joc de cărți. Următorii proprietari vor fi din familia Nagy Karolyi, primul fiind Gyorgy Karolyi. El va demara în 1862 o nouă modificare a castelului și o extindere prin construirea celei de-a doua aripi, și a turnului înalt de 30 de metri. Această adăugire aduce castelului asemănarea cu modelele în vogă din Franța. Fiul său, Tibor Karolyi, se va ocupa mai mult de extinderea parcului care va avea o suprafață de 100 de holde de pădure plantată. În anul 1900, proprietar al domeniului este Gyula Karolyi, cel care îl va aduce pe fotograful Ruhm Odon să immortalizeze castelul. O imagine s-a păstrat până în ziua de astăzi. Tot el este cel care adaugă o terasă metalică la corpul vechi. După 1912, groful nu se mai ocupă de castel, axându-se în mod special de moșie. Începând cu 1920, Gyula Karolyi se retrage la reședința sa de la Budapesta. În 1939, castelul și parcul trec în proprietatea medicului Adam Iancu din Curtici. Acesta le va poseda până la naționalizarea lor în anul 1948. După această dată, castelul va avea mai multe destinații printre care orfelinat, azil pentru orbi, centru de reeducare pentru copiii orfani sau sediu al Cooperativei Agricole. Castelul Csernovics este un obiectiv în stare de funcționare, conservat, actualmente în proprietatea comunei, închiriat pentru 25 de ani Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad.

GRĂDINA BOTANICĂ UNIVERSITARĂ DIN MACEA

Monica MOLDOVAN

Trăind zi de zi în această comună sunteți obișnuiți cu peisajul, cu oamenii, cu locurile, cu frumosul care vă înconjoară. Ceea ce pentru noi, cei care nu locuim în Macea este o bucurie a ochiului, pentru dumneavoastră poate părea foarte normal. Acum este o ocazie bună să priviți la minunile care vă înconjoară, la comuna dumneavoastră care este modernizată asemeni unui oraș și să aflați mai multe despre obiectivele valoroase din Macea.

Nu se cunosc izvoare scrise cu privire la început lucrărilor de amenajare a acestui colț de natură. Singurele dovezi care-i atestau vechimea au fost un exemplar de stejar de Caucaz, un exemplar de gorun cu frunzele alungite, un exemplar monumental de stejar roșu, exemplare care au dispărut, primele două uscându-se în urmă cu câțiva ani, iar ultimul fiind extras ilegal în 1965, deși la vremea respectivă era considerat ca fiind cel mai gros exemplar din țară. Se mențin din acea perioadă cinci exemplare de tisă și șase exemplare de stejar a căror vârstă este de cca. 300 de ani.

Prezența unor specii spontane, caracteristice ecosistemelor forestiere naturale din zona de câmpie, cum ar fi stejarul, frasinul, salba moale, leurda și altele indică faptul că parcul, actualmente grădina botanică, s-a dezvoltat prin amenajarea unei păduri naturale.

Primele încercări de amenajare s-au făcut, probabil, după 1724, odată cu construirea la Macea, în incinta actualului grădini, a unui conac nobiliar, din inițiativa lui Mihai Csernovici.

Gyula Karolyi, fiul lui Tibor, după ce a preluat castelul s-a ocupat mult mai

intens de amenajarea și extinderea suprafeței ocupate de parc. Au fost introduse numeroase specii de arbori și arbuști ornamentali. Între anii 1900-1902, acesta îl angajază pe cunoscutul grădinar Josif Prohaska, sub îndrumarea căruia s-a amenajat bazinul cu fântână arteziană din fața castelului, terenul de tenis, ronduri cu flori, se extinde rețeaua de alei și se introduc specii noi. Din 1968 încep să fie luate măsuri de protecție și amenajare a parcului, acesta primește statutul de „Parc dendrologic” și, sub îndrumarea profesorului Pavel Covaci, se reface rețeaua de alei, se înființează pepiniera, o seră înmulțitor, se grupează întreaga colecție pe sectoare și începe activitatea de introducere de noi specii de arbori, arbuști și plante floricole.

Astăzi, deși amenajată ca un tot unitar, se evidențiază totuși trei părți distincte. Prima parte are o suprafață de cca. 10 ha, în care se găsesc diverse amenajări destinate publicului larg. Cea de-a doua ocupă 3,5 ha și cuprinde Colecția dendrologică, de o mare valoare științifică, destinată specialiștilor în domeniu. Accesul publicului larg în acest sector se face numai în grupuri, sub îndrumarea unui ghid. Ultima parte, ocupă o suprafață de cca. 8 ha, și cuprinde porțiuni cu vegetație forestieră, speciile lemnoase predominante fiind: stejarul, salcâmul, arțarul, stejarul roșu, sâmbovina americană și altele.

De asemenea, în grădina se află și statuia lui Mihai Eminescu, o lucrare turnată, de mari proporții, realizată cu mare sensibilitate de sculptorul Pavel Mercea din București, originar din Macea. De același autor sunt realizate și cele 6 busturi ale poezilor ardeleni, busturi care încadrează statuia marelui poet, precum și monumentul „Gelu, Glad și Menemorut”, amplasat în scuarul din fața Grădinii Botanice.

Foaia de Făget

Pagină editată de Primăria Făget ■

„ÎN EPOCA MODERNĂ, BANATUL A EVOLUAT ÎNTRE O COORDONATĂ SPIRITUALĂ ROMÂNEASCĂ ȘI UNA EUROPEANĂ”

prof. DUMITRU TOMONI, DIRECTOR LICEUL TEORETIC „TRAIAN VUIA” FĂGET

MONICA GAIȚA

De-a lungul timpului, cum a evoluat profesia dumneavoastră? Au existat momente în care munca v-a fost obstructionată de factori independenți de voința dumneavoastră?

► Pot spune, fără teama de a greși, că am avut un traseu normal, chiar dacă uneori greu de anticipat. Profesor de istorie la Calafat, apoi la Făget, director adjunct din 1990, director din 1998, inspector școlar general în 2005, apoi din nou director, inspector școlar general adjunct în anii 2009-2010 și acum iar director al Liceului Teoretic „Traian Vuia” Făget.

Din păcate, am trecut și prin momente neplăcute. În ianuarie 2006 am fost schimbat de la conducerea Inspectoratului Școlar Județean Timiș din cauza unui conflict, destul de media-tizat, cu prefectul care era și șeful județean al unui partid politic. Conflictul nu viza abordări diferite ale direcției de evoluție a învățământului timișean, ci încercarea de a mi se impune schimbarea și numirea directorilor de școli pe criterii exclusiv politice. Succesorul, meu venind cu „lecția învățată”, mi-a acordat o „atenție deosebită”, astfel că primele controale s-au făcut la liceul din Făget și ele se repetau periodic ca să nu mă plâng de o existență monotonă. În 2007 am fost schimbat și din funcția de director, iar cel numit pe funcție – un purtător de catalog ce n-a predat până atunci nicio oră la liceu și nu a participat niciodată cu vreun elev la un concurs școlar județean – a depus eforturi intelectuale până la transpirație ca să beneficiez de același tratament și pe plan local.

Ați devenit de curând membru al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric și vă felicitez. Un nume greu, Banatul Istoric. Dacă este să luăm evoluția în timp a Banatului, din perioada în care era regiune prosperă la granițele Țaratului Româno-Bulgar și până la împărțirea sa în 1919, cum vedeți dumneavoastră evoluția acestui colț de țară?

► Fără a neglija specificul românesc al Banatului, trebuie să recunoaștem că el a avut o evoluție, de multe ori diferită, comparativ cu alte provincii românești. Ea a fost rezultatul conexiunilor dintre mai mulți factori: clima blândă,

bogățiile solului și subsolului, apartenența la spațiul central european, mentalul colectiv și individual al bănățenilor etc.

Considerați justă împărțirea realizată în 1919? Trebuiau păstrate promisiunile făcute înainte de război Antantei și pretențiile teritoriale emise de Serbia?

► Răspunsul este negativ dacă abordăm problema dintr-o perspectivă istorică, sentimentală sau chiar etnică. Nu putem însă ignora contextul socio-politic, evoluția sinuoasă a României în anii primului război mondial, interesele marilor puteri și nici simpatia de care se bucurau sârbii pentru curajul și îndârjirea cu care s-au bătut în război.

Banatul a fost întotdeauna un spațiu de siguranță și de civilizație. Francesco Grisellini spunea în 1780 că: „In general, Timișoarei nu îi lipsea acum nimic pentru a fi socotită între cele mai frumoase și bine orânduite orașe ale monarhiei. Același lucru se poate spune și despre celelalte localități mai însemnate ale Banatului: Lugoj, Caransebeș, Vârșeș, Ciacova, Sânnicolau, Beciche-recu Mare, Aradu Nou, Lipova, Chichinda, Panciova, Biserica Albă, Mehadia și altele.” Ce a condus la acest specific, domnule profesor Dumitru Tomoni?

► În epoca modernă, Banatul a evoluat între o coordonată spirituală românească și una europeană, evoluție motivată istoric, geografic, dar și psiho-social. Pe lângă bănățeni au găsit un habitat favorabil în acest „Canaan” european, nu numai români veniți din Munții Apuseni sau Oltenia, dar și numeroși germani, maghiari, sârbi, italieni, spanioli, evrei, bulgari, cehi, slovaci etc., stabiliți aici. S-a structurat astfel o provincie multiethnică și pluriculturală, chiar dacă, în ansamblu, elementul românesc era dominant. Astfel, se explică și atitudinea diferită de cea a Ardealului în timpul unor evenimente politice importante: Revoluția de la 1848-1849, mișcarea memorandistă, Adunarea de la 1 Decembrie 1918 de la Alba Iulia etc.

Domnule profesor, mai prețuiesc bănățenii trecutul și originile?

► Și da și nu. Unii îl prețuiesc chiar foarte mult, dovada fiind numeroase studii și monografii locale publicate în ultimii ani, precum și manifestările, culturale, ocazionale și periodice înscrise în agenda culturală a Consiliului Județean Timiș și susținute financiar. Alții, preocupați doar de componenta materială a vieții, păstrează o detașare olimpică față de tot ceea ce înseamnă istorie, cultură și tradiție.

LANSĂRI DE CARTE LA FĂGET

Prof. dr. DUMITRU TOMONI

La mijloc de decembrie, la Liceul Teoretic „Traian Vuia” Făget, a avut loc o dublă lansare de carte: „Toamna decanei. Convorbiri cu Antoaneta Ralian”, București, Editura Humanitas, 2011 de Radu Paraschivescu și „Ghidul Făgetului”, Timișoara, Editura Eurostampa 2011, de Dumitru Tomoni.

Acțiunea a debutat cu un program de colinde prezentat de grupul vocal al Liceului Teoretic „Traian Vuia”, condus de profesor Adela Stoian. În continuarea programului, autorii și-au prezentat cele două lucrări apărute în cursul anului 2011. Potrivit aprecierilor făcute de prof. Radu Paraschivescu „Toamna decanei” prezintă cititorilor „spectacolul unei existențe din care n-au lipsit cumpenele, dramele, dislocările. O viață compusă din renunțări, pasiuni, succese, deziluzii, spaima, intuiții, angoase și bucurii. O viață schimonosită de convulsii ideologice și înobilată de prietenii înalte. O viață-slalom, o viață-arsură, o viață-caleidoscop și, de ce nu?, o viață-document. Antoaneta Ralian nu este - și nu știu să fi fost vreodată - grefierul acru al propriului destin. Prezența ei destinde în loc să crispeze”.

PENTRU FĂGETENI ȘI NU NUMAI

„Ghidul Făgetului”, prima lucrare de acest gen dedicată orașului Făget, este o încercare de a sintetiza informația bogată existentă în arhive, publicații, lucrări speciale și generale. Acesta se adresează celor aflați în trecere prin oraș, fiind o sursă de informare, dar și făgetenilor interesați să cunoască istoria unei localități de care pot fi mândri. În cele peste 100 de pagini se prezintă evoluția social-economică și culturală a Făgetului și adresele instituțiilor reprezentative. Pentru a ilustra cele prezentate în text, ghidul are peste 90 de imagini color. Pentru ca și străinii interesați să cunoască trecutul și prezentul Făgetului, ghidul conține și un scurt istoric în limbile: engleză, franceză, germană, maghiară, italiană și spaniolă. La eveniment au mai luat cuvântul prof. Marcel Avram, primarul orașului Făget, prof. Mihaela Popovici, directorul Casei de Cultură Făget, prof. Gabriela Nicolescu, prof. Ligia Stoica și prof. Titus Dobândă.

Prof. Radu Paraschivescu, cunoscut editorialist sportiv, este o prezență constantă în peisajul cultural făgetean, funcționând ca profesor de engleză în perioada 1984-1988. La Făget s-a simțit foarte bine, a legat numeroase prietenii astfel că, în octombrie 1988, când, din motive familiale, a trebuit să se întoarcă în București, s-a despărțit de Făget și făgeteni, după propria-i mărturisire „cu lacrimi, ca în filmele indiene”.

2012 - obiective și priorități ale administrației locale

MIRCEA PETROMAN

► Anul trecut, în Făget, s-au început și s-au finalizat o serie de investiții.

Dintre acestea, cea mai complexă a fost amenajarea Centrului Civic. De asemenea, a fost realizată reabilitarea căminului cultural din Bătești, s-au construit parcări și s-a asfaltat drumul către Brănești. Pentru acest an, primăria și-a propus continuarea unor investiții demarate în 2011, dar și începerea altora noi.

CE SE VA FACE ÎN ACEST AN?

► se va turna covor asfaltic pe străzile Cloșca și Unirii și pe porțiunea de drum dintre Făget și Jupânești, pe o distanță de 1,6 km;

► plombări pe drumul ce leagă Făgetul de Brănești;

► pietruire pe toate străzile din satele aparținătoare și pe drumul către Bunea;

► reabilitarea pieței agricole din Făget (piața va fi pavată și acoperită);

► se vor monta dale pentru pavarea unor străzi din Făget. Astfel, se va finaliza strada Avram Iancu și vor începe pavări pe străzile Calea Lugojuului, Dorobanților și C. Brediceanu;

► se va realiza licitația pentru desemnarea constructorului stației de epurare. Lucrările efective au demarat în luna martie.

„Am toată convingerea că vom realiza aceste obiective, întrucât avem capacitatea și fondurile necesare. Aș mai anunța, în special pe vârstnicii Făgetului că, recent, societatea de transport „Transport Mixt Făgeteana S.A.” a achiziționat trei autobuze în stare foarte bună. Astfel, se va materializa o promisiune pe care le-am făcut-o în 2011: cea de organizare a unor excursii la mănăstiri și locuri încărcate de istorie și tradiție, din țară”, spune primarul Marcel Avram.

Relaxare la orice/
fiecare sfârșit de
săptămână
Stare de bine, stare de
normalitate
Generator alternativ
de energie pentru
întreaga săptămână

CURA DE WELLNESS PENTRU WEEK-END COMPLEX HOTELIER PARC*** 245 lei/persoană/pachet

SERVICIILE HOTELIERE INCLUSE ÎN PACHET:

2 nopți cazare cu mic dejun tip buffet
masă în cont
pachet wellness

PACHETUL DE WELLNESS CUPRINDE:

piscină și saună
acces în sala de fitness

LA CERERE OFERIM:

dejun – 30 ron/persoană/zi
proceduri suplimentare

MENTIUNI:

onorarea solicitărilor se face în limita camerelor disponibile
procedurile se fac în zilele de vineri și/sau sâmbătă
pachetul de servicii are TVA inclus
taxa de stațiune, de 3 ron/persoană, se achită la recepție
pachet pentru regim de single: **285 ron/pachet**

INFORMAȚII SUPPLEMENTARE ȘI REZERVĂRI:

Telefon: 0256/321.320

Fax: 0256/321.581

GSM : 0755.080.094

E-mail: rezervari@buzias.ro sau statiunemarketing@buzias.ro

O SAPTĂMÂNĂ LA BUZIAȘ! HOTEL PARC***

845 LEI/PERSOANĂ/PACHET

PACHETUL INCLUDE URMĂTOARELE SERVICII HOTELIERE:

CAZARE ÎN CAMERĂ DUBLĂ /SINGLE CU MIC DEJUN BUFFET 6 NOPTI
DEJUN ȘI CINĂ ÎN SISTEM FIȘĂ ÎN 6 ZILE
TRATAMENT LA ALEGERE 5 ZILE

PENTRU CONSULTAȚIA MEDICALĂ SE PERCEPE UN TARIF
DE 20 LEI/PERSOANĂ ÎN CAZ CĂ NU ESTE PREZENTAT
BILETUL DE TRIMITERE DE LA MEDICUL DE FAMILIE.
GRUPE DE AFECȚIUNI CE SE POT TRATA: cardiovasculare,
digestive, circulatorii, neurologice.

MENTIUNI:

Zilele de intrare sunt duminică sau luni dimineața, pentru a avea
continuitate la procedurile de tratament.

Pachetul de servicii poate fi oferit și pentru 12 și respectiv 18 zile.

Solicitările se confirmă în limita locurilor disponibile.

Baza de tratament vă pune la dispoziție: jacuzzi, duș subacval,
hidroterapie, masaj terapeutic, de relaxare, de tonifiere, kinetoterapie,
saună, fizioterapie, aplicații locale cu ceară de albine, terapie manuală,
drenaj limfatic, băi galvanice.

Oferim pachetul și în regim de single. VALOARE PACHET 965 LEI.

La cerere putem oferi pachetul în regim de demipensiune. VALOARE
PACHET 725 LEI, respectiv 845 LEI în regim de single.

Oferim pachetul pentru cazare cu mic dejun inclus + tratament la tariful
de 605 LEI/pers respectiv 725LEI în regim de single.

Acces în sala de fitness GRATUIT.

ACCES ÎN PISCINA HOTELULUI, TARIF DE 70 LEI/PERSOANĂ

Accesul în piscină este inclus în pachet NUMAI dacă nu se optează
pentru alte proceduri de tratament.

Taxa de stațiune 2,5 LEI/persoană.

Pentru informații suplimentare și rezervări:

Telefon recepție hotel 0256.321.320 sau 0755.080.094

E-mail rezervari@buzias.ro; statiunemarketing@buzias.ro

www.buzias.ro

OFERTĂ VALABILĂ

FABRICA
DE MOBILĂ
3 F srl

Produce orice tip de mobilier din P.A.L. și lemn
masiv, la comandă, atât pentru hoteluri, pensiuni,
școli și grădinițe, cât și pentru locuințe proprii.
Fabrica noastră, are tradiție și în producerea de
ferestre din lemn.

Ne puteți contacta, la următoarele numere de telefon: 0257/310.303 și 0744/627.225

REGIA AUTONOMĂ DE TRANSPORT TIMIȘOARA

B-dul Take Ionescu nr. 56, 300074, Timișoara
Centrală: 0356803700; Fax: 0356003901

PUBLICITATE PE ECRANELE DIN AUTOBUZELE RATT

Începând cu luna martie 2012 RATT pune la dispoziție ecranele (LCD) din cele
treizeci de autobuze articulate pentru reclamă și promovarea diferitelor evenimente
și produse. În fiecare autobuz articulat există două ecrane funcționale cu diagonala
de 22". Acestea suportă atât imagini statice cât și clipuri video*. Aveți nevoie doar
de un Acord pentru publicitate temporară care se obține de la Comisia de Ordine
Publică din Primărie și de un Aviz tehnic de la RATT.

* Caracteristici video:

- tip fișier MPEG-2, 4:3 (imagine, fără sunet)
- format standart PAL: rezoluție 720x576, 25 fps
- video data rate maximum 3 kbps
- durată clip între 5 și 15 secunde (în calup publicitar)

Caracteristici imagine statică:

- tip fișier JPG
- rezoluție 1440x900 pixeli

Colegii de la Serviciul Marketing vor fi bucuroși să vă ofere asistență. Pentru
detalii, inclusiv referitoare la preț, vă rugăm să apelați 0356 803 704 (de luni până
vineri între 8.00 și 15.30) sau să ne scrieți pe e-mail mihaelazele@yahoo.ro

TARIFE SPAȚIILOR PUBLICITARE R.A.T.T.

Universitatea Creștină Dimitrie Cantemir Facultatea de Management Turistic și Comercial Timișoara

TIMIȘOARA, str. Aurelianus nr. 2
Tel/Fax: +40 (256) 221355, Email: office@ucdctm.ro

www.ucdctm.ro

- * ACREDITATĂ prin Legea 238/2002 publicată în Monitorul Oficial nr. 617/07.07.2004 și REACREDITATĂ în 22 iulie 2010 odată cu acreditarea instituțională a Universității.
- * Facultatea de Management Turistic și Comercial Timișoara organizează concursul de admitere pe baza mediei generale obținute la examenul de bacalaureat (concurs de dosare).
- * OFERTA EDUCAȚIONALĂ a Facultății de Management Turistic și Comercial Timișoara:
 - Domeniu: Administrarea afacerilor
 - Specializarea: Economia Comerțului, Turismului și Serviciilor
 - Forma de învățământ: ZI și Frecvență Redusă
 - Durata: 3 ani
 - Forma de finalizare: LICENȚĂ
 - Titlu acordat: Licențiat în Științe Economice
 - Specializări MASTER:
 - Administrarea și negocierea în afaceri
 - Administrarea afacerilor în turism
- * Absolvenții pot obține și „Brevetul în turism”.
- * Facultatea organizează cursuri pentru obținerea certificatului Cambridge.
- * Perioada de înscrieri: 1 iulie 2012 – 30 septembrie 2012.

SPAȚIU DE ÎNCHIRIAT

Situat în CARANSEBEȘ, str. Mihai Viteazu, nr. 42, zona
CENTRALĂ (vis-a-vis de Biblioteca Orășenească și lângă
banca B.C.R.).

Spațiul are o suprafață de 70 m.p. și este compus din:
birou, grup sanitar, hol și 2 camere. Ideal pentru Self-Bank,
Farmacie, etc. Spațiul este proprietatea firmei și se eliberează
factură pt. chirie.

Persoana de contact: Ioan Cristea

tel. 0722-391 685

e-mail: ioan.cristea0209@yahoo.com

Foaia de Tomnatic

Pagină editată de Primăria Tomnatic ■

Monica GAIȚA

OAMENI CARE FAC CINSTE COMUNEI NOASTRE

Ing. HEINZ VOGEL

Heinz Vogel s-a născut la data de 20 mai 1934 în comuna Tomnatic. A absolvit școala primară în comuna natală după care a urmat gimnaziul la „Loga”, în Timișoara și liceul „Teoretic german” din Timișoara, pe care l-a absolvit în 1952.

Părinții fiind deportați în 1951 în Bărăgan, nu a putut studia mai departe, încadrându-se ca învățător, funcționând între anii școlari 1952-1955 un an în comuna Bethausen (clasele I-IV) și doi ani în comuna Bacova (clasele V-VII, matematică).

A primit o lovitură grea în vara anului 1956, când tatăl a murit în Bărăgan, mama sa întorcându-se la Tomnatic săracă, numai cu un geamantan. Ceea ce a găsit la întoarcere a fost casa transformată în CAP-ul local. Întorcându-se și ing. Heinz Vogel din armată, a început munca la IAS Tomnatic, unde a lucrat ca șef de brigadă în zootehnie până în anul 1965, având satisfacții profesionale, în special la ferma de porci Landrace (import direct din Anglia), ce au fost apreciate prin numeroase premii și medalii. În acest timp a urmat în paralel Institutul agronomic din Timișoara și Cluj (fără frecvență),

obținând în 1956 titlul de Inginer agronom cu media 9,33.

Imediat după absolvirea Institutului agronomic a fost numit inginer-șef la fostul IAS Bulgarus, iar după reorganizarea teritorială din 1965, când s-a desființat Trustul IAS Sănnicolau Mare a devenit șef de fermă (porcine) la IAS Timișoara. De aici a fost promovat în anul 1972 ca Director la ISCIPI Birda. Acest complex, în timpul activității sale a figurat permanent pe locurile 2-6 pe țară în ierarhia „întrecerii socialiste”, fapt care a fost recompensat prin deplasări anuale în Occident, lucru destul de rar în acele vremuri și de care s-au bucurat puțini conducători de mari unități. Tot în acest timp, acest mare complex (tip comasat) a fost modernizat și specializat numai pentru reproducție, îngrășarea făcându-se în 18 ferme preluate de la IAS-uri din județ (din Banloc până la Boldur și Teremia Mare), care la fel, au fost restructurate, fiind specializate numai pentru îngrășare, lucru care a necesitat un mare volum de muncă. În urma fuzionării a ISCIPI Birda cu ISCIPI Beregsău și ISCIPI Pădureni în actualul COMTIM, în anul 1979 a fost numit, la cererea sa, Director ISCIPI Ceala-Arad. În această unitate a lucrat până în anul 1983. Și aici a avut o activitate apreciată și medaliată (Meritul agricol). În numai 3 ani, toate fermele au fost modernizate și specializate la un potențial de 15.000 tone carne anual (față de 7000 tone în 1978).

În urma îmbolnăvirii la 16 ani a unui copil al său de o boală incurabilă, cu nicio șansă de supraviețuire, și a mutării de la Arad la Timiș în funcția de Prim-Secretar a domnului Cornel Pa-coste, a revenit la domiciliul din Timișoara, fiind în anii 1983-1988 Director INC Timiș cu sediul la FNC Giarmata, unitate cu care a fost „Fruntaș pe țară” în ultimii doi ani (1987-1988).

În luna decembrie 1988 a suferit un grav accident de mașină, în urma căruia a fost transportat în ianuarie 1989 în RFG, pentru tratament. Aici a stat până după Revoluția din decembrie 1989, imobilizat la pat în spitalele din Hoechst/Frankfurt și Clinica Universitară Freiburg, pierzând un picior. Nefiind după Revoluție nimeni care să-i plătească enorma sumă de spitalizare, a fost nevoit să se integreze ca cetățean german, iar fiind din naștere de naționalitate germană a fost un lucru care a mers repede, din oficiu. În acest caz AOK (Asigurările medicale germane) a preluat plata.

Deși a pierdut un picior, avea cetățenie germană - ceea ce orice român își dorea în acea vreme -, ing Heinz Vogel nu a uitat de unde a plecat. Îndată ce a putut să umble a organizat transporturi de ajutoare în România (valoare 5 milioane DM - finanțate de Caritas Freiburg), iar în 1992 a înființat în comuna sa natală societatea de producție agricolă mixtă româno-germană VOSS Srl Tomnatic, unde activează și în prezent, ca și conducător onorific (fără salariu). Această unitate lucrează în prezent pe bază dearendă - 800 ha arabil de la 230 familii (în cea mai mare parte bătrâni), pe raza comunelor Tomnatic, Lovrin, Gottlob și Vizejdia, cu mijloace proprii, dând cea mai mare arendă (1200 kg. grâu/ha). Tot la Tomnatic a înființat și o stațiune socială pentru îngrijirea bătrânilor din aceste patru sate, numită CARITAS Tomnatic. Această stațiune are un medic și trei surori medicale angajate, are sediul cu cabinet medical și o baie mare pentru handicapați în casa părintească din Tomnatic. Tot personalul medical are la dispoziție câte un autoturism Dacia-Combi și îngrijesc toți bătrânii ce nu se mai pot ajuta singuri, indiferent de naționalitate, din cele patru comune sus amintite.

TOMNATICUL IERI ȘI AZI

În partea de vest a țării noastre au sosit în urmă cu peste 200 ani un număr de 200 familii care s-au imbarcat, cu mic și mare, în portul Ulm de la Dunăre, în Germania, sperând să găsească aici condiții de trai omenești. Și astfel începe istoricul comunei Tomnatic, comună a cărei denumire a fost îndelung dezbătută. Se susține de unii că denumirea localității provine din traducerea cuvântului „Trubes watter” ceea ce înseamnă timp ploios, timp înnorat, coincidență cu numele inginerului Anton von Triebs wetter, care a executat lucrările de parcelare. Se zice că parcelarea s-ar fi petrecut într-un timp ploios, înnorat.

În afară de această denumire, se găsește în actele oficiale și denumirea de „Nagyos”, în maghiară, iar tradus în limba română înseamnă toamnă mare, echivalentul denumirii de azi.

Numele acesta de „Nagyos” se pierde în negura vremiilor și-l găsim încă în Evul Mediu, prin secolul al XI-lea și următoarele secole, când se arată că această parte a rămas pustie, populația băjenindu-se (a-și părăsi vremelnice casa, provincia sau patria din cauza invaziilor dușmane) după ocuparea Banatului de către Turcii cotoșman. După alungarea Otomanilor de pe aceste

meleaguri, populația nu s-a mai reintors la vechile ei locuri, iar așa se explică faptul că aici se găsesc pășuni, așa numitele „Praedium”, loc atât de căutat de ciobanii sârbi în perioada de transumanță.

Denumirea de „Nagyos” mai circulă și astăzi, în special în limbajul bătrânilor din localitate și din împrejurimi.

Efimiu COTOȘMAN, Iuliana SARAFOLEANU, Gheorghe FARCA

TOMNATIC, 31 IAN. 1965

- va urma -

ȘCOALA CU CLASELE I-VIII TOMNATIC CLASA A II-a B

Apăvăloaie Mihai
Ciocănel Denis
Ciornovalic Alexandru
Constantin Daniel
Jurca Emanuel
Lal Denis
LucuȚ Denisa

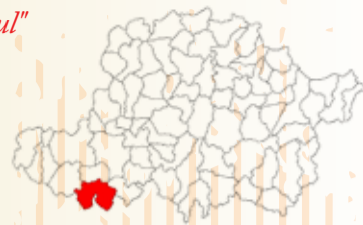
Muntean Denisa
Poliec Ana-Maria

**Prof. învățământ primar,
Diana-Iuliana ȘOLDAN**

Pop Florin
Popa Sebastian

Rusu Denis
Schussler Norbert
Țărău Florina
Țărău Giorgiana
Wibiral Annette

Foaia de Vinga

Pagină editată de Primăria Vinga ■

Astăzi, există la Vinga apă, canalizare, gaz și o infrastructură stradală bine pusă la punct

MONICA GAIȚA

Domnule primar Lucian Stoicu, cum a debutat anul 2012 pentru primăria Vinga, ce investiții aveți planificate în bugetul din acest an?

► Anul 2012 a început la fel ca toți ani, cu speranțe și multă muncă. Diferența este dată de faptul că

este an electoral și nu putem vorbi de investiții pe toată perioada anului 2012, ci de investițiile care au fost anticipate încă din anii precedenți. Toate fac parte din agenda noastră permanentă. Lucrările care se încheie în acest an finalizează

ză niște proiecte mari, începute încă din 2010. Vorbim de drumul comunal care va fi finalizat până în vară și vorbim de programul de întreținere, de cosmetizare, de refacere a aleilor pietonale, a rigolelor, podețelor, a tot ceea ce face localitatea noastră frumoasă și oferă cetățeanului cele necesare.

Sunt curioasă domnule primar, cum ați găsit Vinga atunci când v-ați început mandatul?

► Nu vreau să vorbesc urât de Vinga și de ceea ce a fost, dar intrarea și participarea la aceste alegeri a fost o ambiție și o muncă foarte mare pentru Vinga. Comuna arăta jalnic. Nu putea fi comparată cu un sat, ci mai degrabă cu un cătun, cu oameni cărora li se citea tristețea și dezamăgirea pe față, fără speranța că locali-

tatea va avea un viitor mai bun. Sigur, din 2004 până în 2012 există la Vinga apă, canalizare, gaz, o infrastructură stradală bine pusă la punct, care va fi finalizată în 2012, există grădinițe cu program prelungit, există liceu, există activități sportive. Sunt lucruri care lipseau și de care aveam nevoie, lucruri care, până la urmă, aduc un plus de confort cetățeanului. Am făcut din Vinga o localitate pe care să o iubească vinganii, să se simtă bucuroși că trăiesc în această localitate și să nu le fie rușine de faptul că sunt vinganii. Singurele probleme care mai trebuie rezolvate ar fi în domeniul sănătății, unde serviciile medicale nu sunt încă la nivelul la care ar trebui. Trebuie făcute investiții pentru a ajunge la nivelul la care ne dorim.

(va urma)

SĂPTĂMÂNA "ALTFEL" A SCHIMBAT RUTINA ȘCOLII

**DIRECTOR,
PETRU LENGYEL**

„Școala Altfel”, privită inițial ca o săptămână pierdută, a fost un pas spre întărirea relației profesor-elev, în absența presiunii clopoțelului, a lecției care trebuie parcursă în 50 de minute. Atmosfera din „săptămâna altfel”, o premieră pentru învățământul românesc, a fost una specială, fiind trăită atât de elevi, cât și de profesori cu sentimentul câștigării unor experiențe noi.

Copii veseli, dornici de a participa la orice acțiune, de a experimenta sau exersa, profesori dispuși să socializeze cu elevii lor, într-un context non-formal, atipic pentru învățământul românesc, dar inovator, destins, prielnic pentru cunoaștere și fixarea unor relații „poate mai umane” decât se pot stabili în cadrul unei ore de curs.

La nivelul ciclului primar s-au desfășurat activități de ecologizare, competiții sportive, activități de realizare a unor simboluri pascale, vizionarea unor

pieșe de teatru, jocuri creative și de perspicacitate.

În cadrul săptămânii „Școala altfel”, clasa a IX-a a întreprins o acțiune de ecologizare în Lunca Mureșului, între Sânpetru German și Secusigiu; clasa a XI-a a realizat o excursie tematică la Cetatea Șoimoș, Lipova; clasele a VI-a au participat la un concurs pe teme ecologice, parte a unui protocol încheiat pe 3 ani cu Agenția regională pentru protecția mediului Timișoara, având tema: Conservarea biodiversității și patrimoniului natural Hunedoara-Timișana.

În ultima zi „altfel”, formația „Liliacul” din Vinga, compusă din reprezentanți ai liceului s-a deplasat la Lipova, unde au prezentat un spectacol deosebit, în cadrul parteneriatului „Obiceiuri și tradiții cu ocazia Sărbătorilor Pascale” realizat între Grupul Școlar Vinga și Grupul Școlar „Sever Boču” Lipova.

În ciuda scepticismului inițial cu privire la această săptămână, săptămâna „altfel” a schimbat rutina școlii, a permis exprimarea spiritului creativ și a antrenat spiritul de echipă.

„TÂRGUL SĂRBĂTORILOR PASCALE”, UN PROIECT SOCIAL INTERCULTURAL

PROF. ANA LIPOCZI

Ce-a de-a VII-a ediție a Târgului de Paști, organizat anual de Grupul Școlar „Sever Boču” a oferit ocazia elevilor acestui liceu și celor de la A. Marienescu, Csiki Gergely, D. Țichindeal, Sântana, Vinga, Beliu, Bârzava și Clubul Elevilor Lipova să expună pe standuri obiecte și produse alimentare realizate de ei: ouă încondeiate, icoane pe sticlă și lemn, felicitări, suveniruri, cozonaci, pască și alte oferte, pe care numeroșii vizitatori prezenți la târg le-au cumpărat la prețuri accesibile.

Banii strânși de elevi au fost donați pentru tratamentul copiilor care suferă de autism.

Ansamblul „LILIACUL” Vinga a prezentat un colaj de dansuri populare alături de solista vocală Geanina Giblak.

Cadrele didactice care au reprezentat Grupul Școlar Vinga au fost domnul director LENGYEL PETRU, profesor LIPOCZI ANA și profesor GLIGA IOANA.

CLASA a V-a A

Adobroaiei Denisa
Cimpoieșu Jennifer
Ciurar Ionuț
Ciurariu Denis
Costan Roxana
Crișan Robert
Farkaș Codruța
Farkaș Simion
Foldi Dinu
Foldi Vasile

Földi Rahela
Gărgăluț Adrian
Haneș Georgiana

Haraga Daniela
Matei Leontin
Mateș Codruța

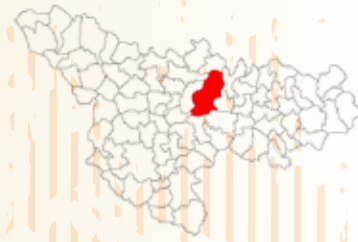
Diriginte:
prof. Ana-Maria ARDELEAN
prof. Aurel BREBU

Haneș Sergiu
Haraga Alin

Mășan Diana
Mihoc Claudiu

Ofrim Florin
Pop Ana-Maria
Rezmuveș Alin
Rostaș Liviu
Scurt Gabriela
Șerban Roxana
Socaci Cristina
Tcaciuc Cristian
Turturică Mario
Țifrac Robert

Foaia de Recaș

Pagină editată de Primăria Recaș ■

O întrebare pentru primarul nostru

Marinel Pașca, primar al orașului Recaș

MONICA GAIȚA

Domnule primar Marinel Pașca, a fost anul 2011 un an greu pentru orașul Recaș?

► Deși anul 2011 a fost un an de criză, noi l-am trecut cu bine și am avut realizări frumoase pe care, la rugămintea dumneavoastră, le voi aminti pentru cititorii Revistei „Banatul”. Am reușit să reabilităm primul corp de clă-

dire al Școlii cu clasele I-VIII Izvin, o investiție de 800.000 de lei, făcută doar din bugetul Primăriei Recaș. Clădirea unde funcționează dispensarul medical din Orașul Recaș, a fost reabilitată, investiția ridicându-se la suma de 350.000 lei. Școala cu clasele I-IV din localitatea Herneacova a beneficiat de înlocuirea acoperișului clădirii (70.000 de lei). Clădirea unde funcționează primăria orașului a fost reabilitată, investiția ridicându-se la suma de 250.000 lei. Sala de sport din localitatea Izvin a fost finalizată, prin finanțarea primită de la Compania Națională de Investiții București (aproximativ 3.000.000 lei). Drumurile comunale, străzile din Recaș și localitățile aparținătoare au fost întreținute prin pietruirea acestora, transportându-se

peste 15.000 tone de piatră concasată. Strada Florilor a fost asfaltată pe o lungime de 1200 m, dinspre grădiniță până la cimitirele ortodox, catolic și penticostal. S-au continuat lucrările la rețeaua de apă a localităților Izvin, Bazoș și Petrovaselo, proiect finanțat de Guvernul României în limita a 4.000.000 lei. Conform O.G. 7, a fost introdusă întreaga conductă din plastic, au fost executate două foraje de adâncime, urmând a fi racordate la rețeaua electrică. Orașul Recaș a obținut o finanțare de 8.500.000 euro de la Comunitatea Europeană, sumă nerambursabilă, pentru rețeaua de canalizare, stație de epurare a apelor uzate, rețea de apă, stație de clorinare și tratare a apei potabile.

Am reușit să reabilităm primul corp de clă-

O "ALTFEL" DE ȘCOALĂ LA RECAȘ

prof. VALENTIN DRAGU

„De la Recaș până-n Caracal, București și alte orașe, cu toții am sărbătorit Săptămâna „Școala altfel”. Săptămâna din 2-6 aprilie a schimbat școala din România reușind să-i aducă acesteia numai cuvinte de laudă și multe realizări recunoscute în fiecare colț al țării. Școala s-a reinventat prin această săptămână, a lăsat monotonia școlii obișnuite la o parte și a pregătit o „săptămână altfel” menită să dezvolte copilul și să-l facă să-și dezvolte competențele cheie necesare în viață. Liceul nostru se mândrește cu o mulțime de activități caracterizate prin munca în echipă, înțelegere, dezvoltare personală, dar și de amuzament și distracția de care au avut parte elevii. Cel mai im-

portant lucru este acela că elevii au fost mulțumiți și se gândesc de-acum la „Săptămâna altfel” de anul viitor.”

Am ales să încep acest material cu „sfârșitul”, cu impactul săptămânii „Școala altfel” asupra elevilor Liceului Teoretic Recaș. Fragmentul de mai sus reprezintă părerea Consiliului Școlar al Elevilor Liceul Teoretic Recaș și este

elocvent cu privire la felul în care au resimțit elevii activitățile propuse și desfășurate sub sigla „Școala Altfel”.

Pentru a înțelege mai bine, voi deveni concret și voi enumera câteva dintre tipurile de activități desfășurate la Liceul Teoretic Recaș: sportive (competiții, campionate de fotbal, handbal), culturale (atelieri de teatru, de creație, vizite la muzee), tehnico-științifice (experimente), de educație P.S.I (simulare de incendiu – evacuare a tuturor persoanelor din școală), de educație ecologică și protecție a mediului (reciclare, vizite la Uzina de apă Timișoara), de educație pentru sănătate și stil de viață sănătos (Cercul „Sanitarii pricepuți”, „Bucătăria la școală” – atelier de gătit) ș.a.m.d. Mai adăugăm concursuri gen „Știi și câștigi” în engleză, vizionare de filme în engleză, franceză (fără subtitrare) cu caracter educativ, educație pentru carieră, activități de cercetășie (autocunoaștere)

și aproape completăm lista. Concursuri de matematică distractivă, concursuri Sudoku, drumeții cu bicicletele, „Biblioteca pentru o zi”, „Convinge-mă să citesc această carte”, dar și vedeta săptămânii – „Profesor pentru o zi” (unde profesorii au fost elevi - de toate tipurile, iar elevii de liceu au predat Geografie, Chimie, Fizică, Matematică sau Educație fizică) din cadrul Zilei Porților Deschise a Liceului Teoretic Recaș au fost activități cu real succes în rândul elevilor și al profesorilor.

Revenind la impactul „Școlii altfel” asupra elevilor, profesorilor și comunității recășene, acesta a fost... vă las pe dumneavoastră să decideți în funcție de ce am relatat cu mai multă subiectivitate decât obiectivitate – e adevărat, și de înțeles poate – scriind acest material în calitate de profesor și nu de jurnalist.

DE ZIUA LICEULUI

PROFESOR PENTRU O ORĂ, ELEV PENTRU O ZI

Așa s-a intitulat una dintre activitățile din săptămâna „Școala altfel” de pe la noi, Liceul Teoretic Recaș.

Elevii doritori în a experimenta această profesie s-au înscris din timp la președintele Consiliului Elevilor care a și organizat desfășurarea orelor „altfel”. S-au pregătit din punct de vedere metodic în ceea ce privește proiectarea și desfășurarea lecției, dar cu niște elevi ca noi, numai lecție care să meargă șnur nu a ieșit. Pe lângă faptul că eu am întârziat la oră și am sunat în timpul orei pe unii colegi, „elevul” Vlad Cristian (profesor de istorie) a început să povestească meciul în timpul orei, după ce a vorbit la telefon..., „eleva” Roxana Băleanu (prof. Lb. Engleză) a aruncat cu avioane..., „colega” Solmoșan Minioara a întrebat „de ce origine este cuvântul Newton la lecția Binomul lui Newton” și multe altele...

Despre ora de educație fizică... ce să mai vorbim... Ne-a alergat d-na prof. Popa Daniela (clasa a XII-a) pe tot terenul, ne-a pedepsit cu flotări atunci când am executat prost exercițiile, ne-a dat note și ne-a justificat acordarea lor, cu toate că eu nu știu nici azi de ce am luat 4, când am avut febră musculară 3 zile după aceea.

Elevii învață de la noi ceea ce suntem, nu neapărat ceea ce vrem noi să le transmitem, iar noi de la ei să fim tineri, să avem umor și bună dispoziție, să fim o ECHIPĂ.

Prof. MIRELA SERAFIM,
DIRECTOR LICEUL TEORETIC RECAȘ

“PROFESOR” DANIELA POPA

În cadrul săptămânii „altfel” direcțiunea școlii la care sunt elevă, împreună cu consiliul profesoral au derulat o serie de activități. Una din acestea consta în a schimba rolurile din sistemul educațional, mai concis, profesorii deveneau elevi și vice-versa.

Atunci am devenit profesor... pentru o oră. Devenisem profesor de educație fizică și sport.

Am ținut oră cu mare drag, spiritul meu pedagogic ieșise la suprafață, poate... mai mult ca niciodată. Mi-am păstrat zâmbetul, buna dispoziție și calmul pe durata întregului curs, am încercat să acord libertate de exprimare, să fiu respectoasă și... să folosesc pe cât puțin metode interactive; deși în acest schimb al rolurilor... cei care îmi deveniseră aparent elevi... luaseră și din obiceiurile și comportamentul „adevăraților” elevi. Pentru mine devenise ceva mult mai profund. Pentru a fi profesor nu trebuie doar să îți cunoști materia. Trebuie să știi și cum să o predai, să îți placă ceea ce faci și să respecti, dacă vrei să fii respectat cu adevărat.

A fi profesor nu e așa ușor cum pare, necesită muncă și suflet, făcută cu și din inimă, trebuie să simți această profesie în adâncul ei. Este de asemenea necesar să renunți la problemele personale și să te devotezi elevilor și educației acestora... Dar să nu te aștepti că „a fi profesor” să presupună doar să predai. Pe de o parte, ai o obligație morală față de elevii pe care-i educi. Trebuie să dai tot ceea ce ai mai bun în tine, trebuie să fii informat în permanență.

Experiența a fost prielnică, foarte. Repetabilă oricând.

DANIELA POPA,
CLASA A XII-A

Foaia de Lugoj

Pagină editată de Primăria Lugoj ■

MONUMENTELE DIN CAPITALA CULTURALĂ A BANATULUI

SIMONA IANCU

Din punct de vedere urbanistic, constituirea orașului modern Lugoj a început la sfârșitul secolului XIX, o dată cu acțiunile de pavare a străzilor și de sistematizare a malurilor Timișului. În prezent, cu tradiția sa seculară de capitală culturală a Banatului, municipiul Lugoj deține un număr impresionant de monumente istorice:

- **Turnul - clopotniță „Sfântul Nicolae”** - este cel mai vechi vestigiu lugojean și aparține de fosta biserică - mănăstire „Sf. Nicolae”, ctitorită în secolul XIV-XV;
- **Biserica Ortodoxă „Adormirea Maicii Domnului”** - una din cele mai impunătoare construcții în stil baroc din Banat. A fost construită între anii 1759-1766, ctitorie a obercneazului Gavril Gurean, a fost declarată monument istoric;
- **Piața „Josif Constantin Drăgan”** - este poziționată între Podul de Fier și Primărie. Este tangentă cu strada Andrei Șaguna și poartă numele omului de afaceri și filantropului Josif Constantin Drăgan. Recunoscător meleagurilor natale, ctitorește universitatea care îi poartă numele, contribuind la regăsirea Lugoșului, un vechi și tradițional centru cultural al Banatului;
- **Podul de Fier** - simbol al Lugoșului, a fost inaugurat în august 1902, înlocuind vechiul pod de lemn, dărâmat cu un an mai devreme. Prin construirea podului, cele două maluri ale Timișului au fost sistematizate. Vreme de 35 de ani, acesta a reprezentat singura posibilitate de traversare a râului;
- **Vechea Prefectură** - a fost edificată între anii 1843-1859 și a funcționat ca sediu administrativ al Comitatelor Severin (1860-1880) și Caraș-Severin (1881-1926), precum și ca Prefectură a Județului Severin (1927-1948);
- **Biserica Romano-Catolică** - a făcut parte din mănăstirea Conventul Ordinului Minorit al Sf. Francisc din Assisi. Primul turn a fost construit pe 16 stâlpi de stejar, deoarece la 4 m adâncime se găsea pânza freatică. În 1805 se ridică al doilea turn și tot atunci biserica primește cele patru clopote. În 1828 s-a instalat orologiul din turn, iar orga datează din 1832;
- **Muzeul de Istorie și Etnografie** - clădirea a fost construită între 1898-1899 cu o fațadă impunătoare, ornată cu mult gust și rafinament în stil baroc. Ferestrele de la etaj sunt încadrate în chenare cu ornamente stilizate ce dau clădirii o notă distinctă;
- **Vechiul Han al Poștei** - stație de diligență în drum spre Ardeal, clădirea a fost ridicată pe ruinele unui edificiu care a existat încă din secolul al XVI-lea, ceea ce ar putea confirma tradiția orală potrivit căreia însuși Mihai Viteazul ar fi poposit în acest loc. Aici funcționase pe vremuri un serviciu de poștalioane, unde se schimbau caii și un han, unde se „restaurau” călătorii;
- **Primăria** - a fost construită între anii 1903-1905, fiind destinată direcției financiare a comitatului Caraș-Severin și mai târziu, celei a județului Severin (1927), făcând parte din fondul financiar al trezoreriei imperiale;

RĂSTIGNIREA LUI IISUS A UMPLUT DE LACRIMI OCHII LUGOJENILOR

CĂTĂLIN ȘTEFU

Pentru că mulți dintre noi am uitat că Sărbătoarea Paștelui înseamnă mai mult decât ouă roșii, cozonaci și cadouri, o echipă de

actori voluntari au participat la procesiunea „Drumul Crucii”, organizată la Lugoj. Sute de lugojeni au împânzit străzile municipiului pentru a admira dramatica reprezentație și a-l însoți pe actorul Daniel Leș - care a interpretat rolul lui Iisus - pe acest drum. Momentul răstignirii a umplut de lacrimi ochii celor prezenți. Personajele istorice Iisus Hristos, soldații romani, Pilat din Pont, Baraba, Maria - mama lui Iisus, mironosițele și alte personaje, au purtat costume specifice acelei perioade. Procesiunea a pornit de pe Platoul casei de Cultură a Sindicatelor și a urmat traseul Podul de Fier, Primărie, Universitate, Podul de Beton, strada Bucegi și înapoi pe Platou Casei de Cultură, unde a avut loc scena Răstignirii. Denumită generic „Drumul Crucii”, procesiunea a avut drept scop rememorarea supremului sacrificiu făcut de Iisus Hristos. Actorii voluntari care au participat la eveniment organizează această acțiune de mai mulți ani.

În pragul Sfințelor Sărbători a Luminii, liniștea și pacea să coboare asupra noastră, iar minunea Învierii Mântuitorului să dăinuie în inimile tuturor, să vă lumineze viața și să vă aducă renașterea credinței, a speranței, a bucuriei, cu bunătate și căldură în suflet!

Sărbători fericite alături de cei dragi!

*Prof. ing. Francisc BOLDEA
Primarul Municipiului Lugoj*

„CENTURY PARK”, DESCHIS LA LUGOJ

ANA-MARIA COTOȘPAN

În prezența primarului Francisc Boldea, a deputatului Sorin Stragea și a consilierilor municipali Iosif Crăciunescu și Nicu Bădina, la Lugoj și-a deschis porțile „Century Park”. Imediat după cuvântul de deschidere rostit de primarul Lugoșului, „Orășelul copiilor” a fost luat cu asalt de prichindeii încântați de cele trei ansambluri de jocuri gonflabile - un minioraș, un topogan și un traseu cu obstacole - instalate în Parcul „George Enescu”. La inaugurare au participat și membrii a două delegații străine, din Vârșeț - Serbia și Radovis - Macedonia, prezente la Lugoj. „După trei săptămâni de muncă s-a terminat acest Orășel al copiilor. Este gratuit pentru copii, este cadoul nostru de Sfintele Sărbători de Paște și până

ponatele, foarte expresive și bine realizate, au atins dimensiuni considerabile - de până la 30 de metri.

Foaia de Caransebeș

Pagină editată de Primăria Caransebeș ■

DOMNUL PRIMAR MARCEL VELA, ÎN SPRIJINUL CETĂȚENILOR SĂI

ESTERA ROSEBLUM

Valul de tăieri salariale și concedieri întreprinse la nivel național nu s-a făcut resimțit la fel de puternic în Caransebeș. Asta pentru că, încă de la începutul acestei perioade grele pe care o traversăm, domnul primar Marcel Vela a luat o serie de măsuri anticriză pentru a veni în sprijinul cetățenilor săi.

Printre aceste măsuri se numără creșterea colectării la buget, printr-o mai bună organizare, prin nemajorarea taxelor și impozitelor locale, pentru ca cetățenii să le poată achita, fără a fi înregistrați ca restanțieri și fără a fi cazul ca municipiul să aibă un buget mare pe hârtie, dar mic în trezorerie. Altă idee a domnului primar Marcel Vela a fost să mărească numărul de contribuabili, lărgind astfel baza de colectare. Cum s-a putut așa ceva? A încurajat cât mai mulți cetățeni să-și facă firme sau să devină persoane fizice autorizate (P.F.A.). Evident, s-a preocupat totodată să atragă companii mari, care să creeze noi locuri de muncă. Pentru a ajunge aici, administrația locală a asigurat și asigură loturi de teren pentru investiții, la prețuri simbolice, în timp extrem de scurt. Pe de altă parte, acordă o perioadă de grație de un an la achitarea terenurilor cu destinația de investiții și acordă și alte facilități care pot încuraja investitorii să aleagă Caransebeșul.

Doi dintre cei mai râvniți investitori pe piața românească au ales municipiul Caransebeș. Este vorba de concernul japonez Sumitomo și corporația multinațională TMD Friction, doi coloși industriali. Au optat pentru această locație datorită forței de muncă disciplinată și bine pregătită și pentru stabilitatea acesteia, pentru amplasarea Caransebeșului la răscruce de drumuri. Au apreciat și posibilitățile de extindere în comunele vecine, ca și facilitățile pe care le acordă administrația locală, financiară și de timp, pentru a se demara cât mai repede fiecare obiectiv. Mai sunt și alte firme importante, străine sau românești, cum ar fi Massiv Forest, Ecolemn sau Benning, care au ales Caransebeșul pentru oportunitățile de materie primă și forța de muncă disponibilă în zonă.

PRIMĂRIA, SOLIDARĂ CU PENSIONARII

ANA MARIA POPA

Nu mai este un secret pentru nimeni că veniturile lunare a tot mai mulți pensionari sunt mult prea mici pentru a acoperi strictul necesar. După o viață de muncă, contribuții la fondurile sociale, la vremea bătrâneții trăiesc cu grija zilei de mâine. Totuși, cineva s-a gândit la pensionarii municipiului Caransebeș și a găsit o soluție prin care să ajute cu alimente de bază pe cei cu venituri mici. Consiliul Local Caransebeș și S.C. Gugulania ART SRL pun în aplicare programul „Coșul de solidaritate”, care, potrivit HG 927/2011, oferă sprijin pensionarilor ale căror venituri sunt mai mici sau egale cu câștigul salarial mediu net pe economie. Produsele alimentare de bază care fac obiectul programului sunt: făină (4 kg), zahăr (2 kg), ulei (2 litri), mălai (4 kg), orez (2 kg), precum și alte produse alimentare cu termen lung de valabilitate.

Vânzarea către pensionari a acestor produse va fi organizată săptămânal în incinta spațiului situat pe Str. Ardealului, nr. 29, proprietate a Episcopiei Caransebeșului, după un orar bine stabilit de administrația locală. Unitatea va fi deservită de un vânzător și un gestionar, după un program de 8 ore pe zi, de luni până vineri, inclusiv.

Pentru păstrarea unei evidențe clare și corecte a persoanelor care, conform legii, în baza cuponului de pensie, achiziționează lunar produsele de bază, precum și pentru evidențierea datei și cantităților de alimente comercializate, gestiunea va fi păstrată în sistem electronic, cu ajutorul Programului Economat, dezvoltat în cadrul Primăriei Municipiului Caransebeș.

ANDRADA CĂDARIU

Episcopia Caransebeșului desfășoară în perioada 22-29 aprilie, mai multe acțiuni religioase, culturale și artistice sub genericul Zilele credinței și culturii în Caraș-Severin, Ediția a VI-a. Manifestările amintite sunt prilejuate de sărbătorirea festivă a hramului noii catedrale „Învierea Domnului” din Caransebeș, de proclamarea de către Patriarhia Română a anului 2012 ca „Anul omagial al Sfântului Maslu și al îngrijirii bolnavilor”, la care se adaugă tema istorică Sfântul Mitropolit Andrei Șaguna și Banatul. Aceasta din urmă a fost aleasă având în vedere recenta canonizare a Sfântului Ierarh Andrei Șaguna și pentru a evidenția contribuția Sfântului Mitropolit la promovarea vieții bisericesti din Banat.

În cadrul acestor manifestări, duminică, 22 aprilie și luni, 23 aprilie, cu începere de la ora 9.30, vor avea loc slujiri solemne cu ocazia serbării hramului la Catedrala Învierea Domnului (Duminica Tomii) și la Catedrala Istorică (Sărbătoarea Sfântului Mare Mucenic Gheorghe), iar marți, 24 aprilie, ora 10.00, în sala de festivități a Centrului Eparhial, Episcopia Caransebeșului va avea loc deschiderea festivă a Simpozionului internațional „Taină și comuniune”, ediția a VI-a. Simpozionul va fi însoțit de o expoziție foto-documentară despre activi-

ZILELE CREDINȚEI ȘI CULTURII

tatea Episcopiei Caransebeșului de la înființare (1865) și până în timpul episcopului Nicolae Popea (1908).

Zilele credinței și culturii în Caransebeș vor continua cu Ediția a III-a a Festivalului Coral de Muzică Religioasă „Miron Cristea” (26 aprilie, ora 17.00, Catedrala Învierea Domnului), dedicat în special corurilor parohiale.

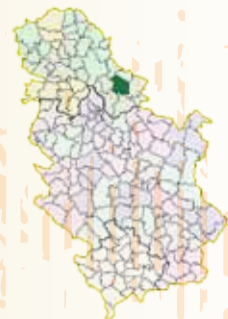
Sâmbătă, 28 aprilie, ora 10.00, se va desfășura la Caransebeș, în Sala de festivități a Centrului eparhial, Festivalul de poezie în grai bănățean „Credință și lumină”. Vor participa la acest festival de poezie în grai bănățean 25 de personalități ale vieții literare bănățene.

În ziua de 28 aprilie, ora 17.00, Sala de festivități a Episcopiei Caransebeșului va adăposti Festivalul Internațional „Timotei Popovici”, ediția a XXX-a, un festival ce se

adrează corurilor de copii și tineret, o manifestare cu tradiție care în anul acesta va avea o desfășurare mai amplă, fiind o ediție jubiliară.

Duminică 29 aprilie, în Sala de festivități a Episcopiei Caransebeșului, la ora 18.00, va avea loc piesa de teatru Mironosițele, susținută de elevii Seminarului Teologic din Caransebeș.

Foaia de Alibunar

Pagină editată de Primăria Alibunar ■

LOCALITATEA NICOLINȚ - O RETROSPECTIVĂ ÎN TIMP

ISTORIA LOCALĂ A MESERIILOR

Drd. Eufrozina GREONEANȚ

Având posibilitatea să răsfoiesc cam tot ce s-a scris despre localitatea Nicolinț în presa vremii, și analizând interviul realizat cu Gheorghe Cenușă, (născut pe 10 martie 1926, una din cele patru persoane ce alcătuiesc domeniul de analiză și studiu pentru lucrarea mea de doctorat „Tradiție și memorie familială”, studiu de caz, localitatea Nicolinț din Banatul sârbesc), am ajuns la certa constatare că tot ceea ce s-a publicat până în prezent, referitor la meseriile practicate de-a lungul anilor în această localitate, este o scriere ce necesită unele completări și argumentări. S-au dat, în general, câteva puncte de reper doar asupra unor îndeletniciri, narate de persoanele care încă le mai practicau, lipsind astfel, informațiile necesare pentru alcătuirea unei imagini complete a istoriei locale a meseriilor.

Din cele menționate mai sus, se ajunge la justa constatare că nu a fost abordată din plin această memorie a oamenilor obișnuiți, documentele păstrate de ei sau, pur și simplu, poziția de pe care abordează anumite probleme, pentru a se putea întregi o imagine viabilă a vremii.

Alcătuind o scurtă trecere în revistă a vieții de zi cu zi, narată de către Gheorghe Cenușă cu atâta promptitudine și cu un mare lux de amănunte, am reușit să dispun de aproape toate indiciile necesare pentru alcătuirea unei stări de fapt, caracteristică pentru satul tradițional românesc de la începutul secolului XX.

Pentru a crea o imagine clară a Nicolințului de la mijlocul veacului trecut, aș sublinia că în anul 1930, în această așezare au trăit 3.686 de locuitori, au existat 8 străzi și 899 de case. Este de înțeles că un număr atât de mare de locuitori necesita, la vremea respectivă, și anumite servicii, ce contribuiau, în bună măsură, la îmbunătățirea nivelului de trai și satisfăceau cerințele și necesitățile cetățenilor.

În majoritatea cazurilor meseriile au fost învățate în localitatea vecină Calsdorf, localitate numită în limbajul celor din Nicolinț, Calsdor sau „la nimeț”, unde trăia populație de origine germană și existau numeroase ateliere cu

meseriași iscusiți. Tot aici și-a însușit meseria de fierar și interlocutorul meu.

Astfel, concretizând cele spuse de Gheorghe Cenușă, în perioada cuprinsă între anii 1930 și până în jurul anilor de după cel de al Doilea Război Mondial, la Nicolinț au existat șapte fierări, șase magazine cu diverse produse, cinci măcelării, șase birturi, patru cojocari, patru căruțari, trei tâmplari, un frânghier, două sifonării, un turtar, doi cofetari, un tinichigiu, un brutar, trei lăptării și un atelier pentru pieptenatul lânii.

În acest context, trebuie să aducem în discuție și faptul că o bună parte din locuitori, mai ales aceia cu venituri mai modeste și cu o situație mai precară, se ocupau cu creșterea viermilor de mătase, îndeletnicire foarte bine organizată și frumos plătită la vremea respectivă.

De asemenea, în localitate existau mai multe croitorese, femei care se ocupau cu brodatul sau cu țesutul diferitor obiecte de port popular, respectiv pieptănatul și aranjatul fetelor mari și a nevestelor, toate aceste servicii fiind efectuate în ideea realizării unor beneficii materiale, fie în bani, fie în produse.

Dar, cu multă părere de rău, trebuie să afirm că imaginea satului de altădată s-a pierdut demult în negura vremurilor. Imaginea Nicolințului din zilele noastre, (conform recensământului din 2002, la Nicolinț au trăit 1501 locuitori), este cu totul alta. În localitate există doar patru magazine, un caffè bar și o stațiune unde se colectează

laptele. Și un salon pentru jocuri de noroc. Atât.

Se mai păstrează, ici și colo, în umbra caselor date în paragină, canaturile ușilor imense, ce vreau să ne spună că aici a fost odată un magazin alimentar, o măcelărie, o fierărie....

Aici doar berzele încă mai vin din apusuri îndepărtate să-și împletească cuibul pe coșul aceluiași case părăsire unde, de foarte mult timp, nu se mai aud glasuri de copii.

ÎN SATUL

EUFROZINA GREONEANȚ

*În satul unde berzele încă își
mai împletesc cuibul
pe hornuri de case pustii,
am deschis ochii
într-o zi prea caldă de vară
și plină de mere date în părg.
Aici, am alergat prin pulberea amiezii,
aidoma frumosului nostru cal, Gabor
pe care bunicul l-a cumpărat
la iarmarocul dintr-un sat îndepărtat.
Mai târziu, mi-am aninat gândurile
de verdele crud al curcubeului
ce prevestea recolte bogate
și vin mult și rubiniu,
la viile din Dealul Dâlmei.
În satul, unde
la răscrucea drumurilor
se mai întâlnesc femei despletite
în miez de noapte
ce dezlegau sorocul lumii și al dragostei,
am continuat să trăiesc
încercând să descifrez
care ar fi rostul meu
pe-acest pământ.*

**DIN
ALBUMUL
CU POZE
AL
COMUNEI
NOASTRE**

OASPEȚI ÎN ȚARA BANATULUI

Zi înaltă, sprijinită de bucuria întâlnirii cu un mare artist; un artist discret ca o cheltuială de țaran ardelean. Un om chibzuit, care a trăit și trăiește ca un gospodar; model neprețuit la vreme de colegii săi care, după ce s-au scaldat toată tinerețea în sudorile belșugului, își etalează azi, pe la ferestrele televiziunilor, decrepitudinea. Valentin Uritescu, maestrul Valentin Uritescu, face parte din acea fracțiune rară de artiști care suspină sub vreme, dar nu se încovoie. Un bărbat discret ca umbra de clopotniță și un interlocutor căruia îi inspiră repugnant, vorbele care merg de-a-ndărătelea. Am stat cu domnia sa, ceasuri bune, străjuind reciproc respectul dialogului, iar o parte din gândurile sale s-au statornicit în slovele de mai jos.

Vasile TODI

Stăm de vorbă maestre, în chiar ziua Sfântului Simeon, ruda Domnului...

► După Duminica Tomii.

Așa este.

Vezi că știu?

Sunteți un om credincios.

► Da, eu cred într-un Dumnezeu. Nimic în lumea asta nu este întâmplător. Cred în Dumnezeu, nu în moș cu barbă, în Dumnezeul pe care nici nu pot să-l descriu.

Nici nu este nevoie și nici cu puțință, pentru că Dumnezeu este mai mare decât infinitul, spunea Monseniorul Vladimir Ghika.

► Frumos!

Așa spunea...

► Dar eu nu l-am întâlnit pe Dumnezeu până acum. Dar îl caut, îl caut în continuare. Mă bucur că m-ați întrebat, eu am și scris ceva privind această întrebare. Credința, presupune o adeziune totală, fără niciun fel de logică, fără niciun fel de verificare a faptelor.

Nu!

► Nu?

Nu, pentru că atunci vorbim de habotnicie, de o scrupulozitate exagerată a prescripțiilor ei.

► Păi aia-i, că-i habotnicie și eu nu pot crede în treaba asta. Tatăl meu, muncitor la Cugir, a fost de puține ori la biserică și a murit la 88 de ani, în Vinerea Mare. Și vezi tu, n-am putut să-i fac pomană, că în Vinerea Mare era postul cel mai negru. Dar lumea spunea că s-a dus drept în rai.

Și dumneavoastră ce credeți?

► Ei, nu cred eu că tata s-a dus chiar drept în rai.

Unde e viața veșnică.

► Ei, vezi, mie chestia asta cu viața veșnică mi se pare de o plictiseală îngrozitoare. Și mai am multe treburi din astea.

Să le lăsăm pentru viața veșnică.

► Că bine zici.

Dumneavoastră sunteți parte din acei rari artiști, care nu rănesc prin vanitate. De unde această modestie blajină?

► Nu știu dacă sunt modest, dar nu cunosc căteva sentimente.

Cum ar fi?

► Nu cunosc invidia și, cum foarte exact ai observat, nu sunt deloc, dar deloc vanitos. Fiul meu, însă, e.

Îngăduiți maestre să vă însoțesc la izvoare?

► Frumos ai spus. Ei, află că eu vin dintr-un loc pe care eu l-am numit cel mai frumos de pe pământ.

Excepția care relevă.

► Chiar e foarte frumos.

Acolo a înmugurit opțiunea?

► Pentru teatru?

Da.

► Dar eu nu am vrut să mă fac actor.

Nu?

► Nu! Eu am vrut să mă fac sportiv.

Sportiv?

► De ce te miri? Eu am fost campion național la slalom uriaș. Drumul meu spre teatru l-a ales tata.

Și cine v-a remarcat?

► Cojar. Dar știi cum? Cojar și comisia, la poeziile mele de dramă, râdeau de se prăpădeau. Atunci m-a întrebat Cojar: „De unde vii tu, măi, băiete?”

Dintr-o grădină primordială.

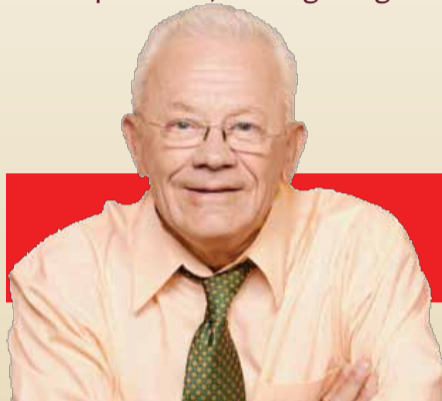
► Da, de acolo veneam și când am început să le vorbesc despre boii lui moșu, cum dormeam eu în iesle, m-a podidit plânsul.

Povestirea era în programa de admitere?

► Da, era, și omul ăla Cojar îmi zice: „Mă, am așa o presimțire, că tu ai să fii studentul meu”.

Numele satului?

► Câmpul Pâinii, de lângă Cugir.

VALENTIN URITESCU

Eu sunt aromân.

► Mi-am dat seama.

Ce aveți cu Ion Caramitru?

► Eu cu Caramitru am o problemă pe care nu pot să v-o spun.

Maestre, nu îmi plac jurnaliștii care „concep interviul ca pe un soi de interogatoriu detectivistic în care, teoretic, ar exista un justițiar de-o parte și un vinovat de cealaltă parte”, dar nu rezist ispitei...

► O problemă legată de o femeie.

Carevasăzică o chestiune celestă...

► După revoluție, Caramitru era directorul teatrului Bulandra și atunci a venit o propunere din partea Teatrului Național, a lui Ovidiu Iuliu Moldovan și a unui regizor - tot ardelean - care acum o duce rău de tot săracul, să vin să fac un rol acolo: Popa Păcală din Avram Iancu. Și eu m-am dus la Caramitru să-l rog să mă lase să joc la „Național” și el mi-a zis: „Cât timp ești actor la Bulandra, nu ai ce căuta la „Național”. M-am dus la ăia și le-am spus: „Caramitru nu mi dă drumul” și ăia mă întreabă: „Dar tu nu vrei să vii la noi la teatru?”. „Să mă gândesc”, am zis eu și am plecat la Caramitru să-mi dea transferul. Și el refuză să îmi dea transferul la care eu îi zic: „Dacă nu îmi dai transferul, să știți că am să spun la toată lumea ce s-a întâmplat.” El zice: „Bă, ești ca birjarul!” Eu: „Măi, îmi dai transferul sau nu mi-l dai?”.

Și vi l-a dat?

► Da, dar nu a uitat!

Și?

► Și nu am primit UNITER-ul nici pentru cea mai bună creație a mea.

Maestre Valentin Uritescu, titanul din Skien, Ibsen, se arată convins în piesa sa „Un dușman al poporului”, că „cel mai puternic om din lume este cel care este mai mult singur.” Cât de „puternic” este un artist?

► Cam singur, foarte singur, dar pentru mine singurătatea înseamnă chiar putere. Altfel, m-ar fi învins demult boala cu care mă lupt de 30 de ani.